

2. Arautegi berri hau, euskaltzain numeruko guztiei bidaltzen zaie. Denen jakingarrirako laister argitaratuko da.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1972-IV-4

Donostia, Gipuzkoako Diputazioan, 1972ko apirilaren 4an, eguerdiko ordu batako laurden gutxiagotan, batzar berezian bildu dira: Villasante buru, Haritschelhar buruordezko, Arrue, Diharce, Irigaray, Irigoyen, Mitxelena eta Satrustegi jaunak; eta aditz batuaren batzordeko diren: Altuna, Intxausti, Kintana, laguntzaile jaunak, San Martin idazkari dela.

GAIA: ADITZ BATUAREN LEHEN URRATSAK.

Altuna jaunak, batzordearen idazkaria den aldetik, hartu dituzten oharrezko idazkiak eta eurak aztertzearen berri eman du:

Dударик gabe erabakita gelditzen direla *Naiz, Haiz, Da, Gara, Zara, Zarete* eta *Dira* formak.

Mitxelenak adierazten du, lehen txosten bateratuak ez duela behar bezalako ordenarik, sistema guztia sartzen ez delako, baizik, denak ados datozenetan eta bateratu ahal izateko partean. Besteak geroko utzirik.

Deraut, Deust eta antzerakoetan daudela istiluak. Gerora, batasuna goraka doala, elkar aditu ezina ikusten dela, eta behar bada bi bide eskaindu beharko direla.

Ohar, planifikazio orokarra zehatzago jarri, eta gerora ere, ontzat hartzen diren zenbait formari hobekuntza erantsi ahal izateko bide bat aukeratu.

Altunak dio, parte batzutan guztiak ados daudela, baina beste batzutan zalantzatxo batzuk ageri direla.

Zenbait puntu eta prolema aztertu ondorean, ezer erabagitzeke, da-

Zenbait puntu eta prolema aztertu ondorean, ezer erabagitzeko, datarren uda parterako uzten da.

Honetan bukatzen da batzarra.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1972-IV-28

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1972ko apirilaren 28an, arratsaldeko laurretan. Bildu dira: Villasante buru, Haritschelhar buruordezko, Arrue eta Irigoyen euskaltzain jaunak; Altuna, Aresti, Berrojalbiz, Enbeita, Garmendia (Jon), Garmendia (Salbador), Intxausti, Kintana, Lizundia, Loidi, Ruiz Urrestarazu, Santamaria, Sarasola eta Zatarain laguntzaile jaunak, San Martin idazkari dala.

Dassance, Diharce, Erkiaga, Eppherre, Lafitte, Larzabal eta Satrustegi jaunek ezin etorri direla agertzen dute.

Ohi dan otoitzarekin hasi da batzarra.

Martxoko agiria onhartu da.

a) *HAR-EMANAK*:

Yon Etxaideren gutuna, igazko literaturari buruzko saiakera saria arre-xamarra iduri zaiola baina honezkero ez duela erremediorik, baina "Txomin Agirre" nobela sarira Euskaltzaindiaren idazkeran lanak presentatzea ez zaiola ongi iduritzen eta jarritako baldintza hori kentzea eskatzen du.

Garmendia'tar Jonen gutuna, galdetuaz ia egia den igazko literaturari buruzko saria aurretik argitaratua zuen liburuaren egileari eman zitzaion, eta ia derrigorrezkoa den Euskaltzaindiak iragarriko dituen euskal-sariketetarako idazlanak "H"z eratuaz izan behar direla.

E. Erkiagaren gutuna, Literatura sariketaren araudiari buruz, Euskaltzaindiak, begi onez ikusiko luke H letra bi bo al berdin nahiz ezberdinen artean erabiltea, baina horrek ez duela esan nahi H gabeko literatura-lanik Euskaltzaindiak bagi txarrez ikusiko duenik, eta hontaz eskatzen argitasunak.

Arenaza'tar Josuren gutuna, euskaltzainburuari bialdua, literatura sariketaren arauetako lehen artikulua kontrako eritzia agertzen du eta idazkariaren kontra mintzatzen da, zenbait salaketa eginaz.

Idazkariak, erantzunez, aditzera ematen du Arenazaren salakuntza hauek oinharri gabeak direla agirik agertzen ez duen aldetik eta iraintzat hartzen duela. Gainera, Arenaza jauna, euskaltzain laguntzailea izanik ere, batzarretara ez dala etortzen gauzak aurrez-aurre agertzeri eta "Agur" aldizkarian Euskaltzaindiaren izena toki txarrean utziaz. Jokabide hau onartu ezinezkoa denez gero, idazkariak, zentzurazko botoa eskatzen du.

Batzarkideak luzaz mintzatu dira nobela sariketaren araueri buruz. Eta guziet entzun ondorean, Haritschelhar jaunak proposamendu hauek egingen ditu: Oinharritzko arauak ezin dira aldatu, lehenagoko batzarrean onhartuak izan zirenez gero. Arantzazuko agiriaren araura eskatu denez, han ez zela inor beharten, baizik "begi onez ikusiko lukeala". Epai-mahaina izendatzean, konfiantza osoa jarri behar dugula bere gain eta beren aburu zuzenak ez dutela "H" gabeko lan onik atzean utzi behar. Ezinezkoa dela euskaltzaindiko izan eta erabagien kontra jardutzea; bere iritziak azaldu nahi dituen etor bedi bileratara. Eta, Arenaza jaunari zentzurazko botoa jartzeari buruzkoa euskaltzainen bilera berezi baterako uztea hobe dala, eta Arenaza jaunari bertara dei egin. Ontzat hartu da.

Idazkariak, argi bidez dio, igazko sariketara etorri ziren hiru lane-tako bat "H"rik gabea zala, baina ontzat harturik mahainburuko en eskuetara pasatu zala; bestalde, erabagiakin konformatu ez zirenetarik inork ere ez duela eman argibiderik, gertatuaren aurrean zer bide jokatu behar zen aditzera emanez.

HARTU DIREN LIBURUAK:

Lur Editorialak emanik, Joanes Etxeberri Sarakoaren *Lan Hautatuak*, Voltaire-ren *Kandido* (I. Sarasolak itzulia), M. Dobb-en *Sozialismoaren frogantza*; Jakin sortak J. Hiriart-Urrutyren *Zezenak errepublikan eta Joseba Intxaustiren Iraultaren hildotik*; Etor-ekoak Mitxelenaen *Lan Hautatuak*; A. Villasante euskaltzain buruak bere *La declinación del vasco literario común*; E. Ibáñez-ez *Diccionario Rifeño-Español* eta *Diccionario Español-Rifeño* (2tomo).

Bestalde, Mitxelena jaunak, bere lanen separata hauek: *Egunak eta egun-izenak* ("Munibe", XXIII - 4. 1971) eta *Notas sobre las lenguas de la Navarra medieval* (Vol. Homenaje a D. José Esteban Uranga. I. "Principe de Viana").

Irigoyen eta Altuna jaunak eman dute irakasle karneteri buruzkoaren berri. Jaun biok S. Basauri jaunarekin egin zuten bilera eta azterketetan, jaun-andere hauei tituluak ematea erabaki zuten: Imanol Laspiur Zabala, Jaime Guenaga Cenicacelaya, Xabier Peña Albizu, Eusebio Osa Unamuno, Juan M.ª de Ojanguren, Jesus Oyarzun San Román, Patxi Uribarren eta Francisco Muguruza Ansola. Karnetaren eskaria eginaz euren *curriculum vitae* bidali zuten gainerakoei esamiñetarako deia egingo zaie.

Hautamenak nola egin diren eta aurrerantzean zer jokabide jarraitu behar denari buruzko xehetasunak eman dituzte. Eta, esamiñetarako bibliografia osatu beharra agertzen dute. Bibliografia osatze hau L. Mitxelana jaunaren esku utzi zan aurreko batzarrean.

b) ARAUTEGI BERRITUAREN BIRRETSIAREN BERRI EMATEA:

A. Villasante euskaltzainburu jaunak irakurri du txostena, aditzera emanez, apirilaren 4eko bilkura berezian Arautegi berriari birretsia edo ratifikazioa eman zitzaiola. Gero Arautegi honen testuaren kopiak atera eta danon artean zabaldu direla. Euskal eta frantsez itzulpenak ere eginik daudela; eta horrela hiru hizkuntzetan, alegia, agertuko dala EUSKE-RA-en hurrengo zenbakian. Hamendik aurrera, bada, gure Euskaltzaindiaren martxa eta gora-beherak zuzentzeko, Arautegi hau izango dugula oinharri lege.

Gure legezko nortasuna ere behar bezala lotu beharra dagoela eta Arautegiaren batzordekoak lan hau beren gain hartzeko eskaria egiten du. Onhartu da.

d) ALFABETATZE BATZORDEAREN BILERAREN BERRI:

Lizundia jaunak irakurri du goizeko batzarrean tratatua. Araudi bat egin dala ekintza hau euskerari eta Euskaltzaindiari soilik lotuta lana egiteko eta Irigaray jaunak hautatu dituen oinharritzko testuak ontzat hartu direla.

Eta euskal alfabetatze batzordea osatzeko arduradun hauek berriz izendatu: Irigaray, Basauri, Charritton, Enbeita, Intxausti, Kintana eta Oregi jaunak.

e) **BATZORDE LANAK ONHARTZEKO PROZEDURAZ:**

Lizundia jaunak irakurri du Villasante eta berak elkarrekin egin duten lana, batzarkideei berri emanaz. Batzorde lanak Euskaltzaindiak, azken erabakia bere egiteko, zer eta zelan jokatu, gai bakoitzari dagokion araberan.

f) **FINANZIATZE ASMOEZ:**

Idazkariak, Santamaria jaunarekin mintzatu delarik, aditzera ematen du gai hau euskaltzain osoen bilkura berezi barrenko batean aztertzea erabakitzea komeni dela, gero bilkura orokarrari kontua emanez.

g) **BAKOITZAK DAKARRENETIK:**

Santamaria jaunak linguistika zientziari beruzko laneri gure batzarretan toki gehiago ematea eskatzen du. Beharrezkoen diren lanak hautaturik, eta lanok alde aurretik idatzita presentatu eta kontra-ponentziak jarriaz. Hau ere euskaltzainen bilera berezian ikutzeko laga da.

Lizundia jaunak aditzera ematen du EUSKERA (XV, 1971) agertu dela eta bertatik "Idatz arauetaz"ko separata bat egin dala. Zenbait ale batzarkideen artean zabalduak izan dira.

Villasante jaunak aditzera ematen du, aurtengo udazken aldera, Auritzen Fermin Irigaray "Larreko" zanari omenaldia egingo zaiola, ohorezko harri bat jarriaz eta Euskaltzaindiak bere urteroko batzarra, Nafarroan, egun horretan izango duela, batzar idekia edozelan ere.

Euskaltzainburua
LUIS VILLASANTE

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1972 - V - 26

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1972ko maiatzaren 26an, arratsaldeko lauretan. Bildu dira: Villasante buru, Haritschelhar buruordezko, Arrue, Irigaray, Irigoyen, Lafitte eta Satrustegi euskaltzain jaunak; Beobide, Etxaide, Garmendia (Salbador), M. Itzaina, Lizundia, Santamaria eta Zatarain laguntzaile jaunak, San Martin idazkari dala.

Dassance, Diharce, Eppherre, Erkiaga, Labayen, Larzabal, Lekuona, Mixtelena eta Zabala jaunak ezin etorria adierazi dute.

Ohi den otoitzarekin hasi da biltzarra.

Apirileko agiria onhartu da.

a) **HAR-EMANAK:**

Santamaria jaunak eman ditu Madrilen maiatzaren 9an Herri Hizkuntzen Sekretaritzak izan duen batzarraren berriak, bera horretarako Euskaltzaindiaren ordezkaria den aldetik. Oraingoz *Symposium*-ik ez egitea erabaki dutela eta lan praktiku arinagoeri jarraitzea. Honetarako,